

Kanunda Pay Tabirinin Kullanılmasının, Aktarılması Gereken Miktarın Vergi Niteliğini Değiştirmeyeceği

T.C.

DANIŞTAY

9. Daire

Esas: 1998/1764

Karar: 1999/1583

Tarih: 20.04.1999

ÖZET: Su İdaresinin alacaklı olduğu ve atık su için uyguladığı haciz işlemi 6183 s. Yasasının 70. maddesinin 3986 s. Kanunla değişik 1. fıkrası uyarınca yerindedir.

(1580 sayılı Belediye K. m. 19) (6183 sayılı AATUHK. m. 70) (2004 sayılı İİK. m. 83)

KARAR METNİ:

Temyiz İsteminde Bulunan : ... Su ve Kanalizasyon İdaresi

Genel Müdürlüğü

Vekili: Av. ...

Karşı Taraf: ... Vergi Dairesi Müdürlüğü

İstemin Özeti: ... Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğünün vergi borçları

sebebiyle ... Üniversitesi ve İç Tedarik Bölge Saymanlık Müdürlüğünden alacaklı olduğu su ve atık su ücretlerine uygulanan haciz işleminin iptali istemiyle açılan davayı dosyanın incelenmesinden, davacı kurumun vadesinde ödenmeyen katma değer vergisi, gelir (stopaj) ve damga vergilerinden dolayı davalı idarece düzenlenip tebliğ edilen ödeme emrine karşı ödeme yapılmaması üzerine 30.11.1997 tarihi itibarıyla vadesi geçmiş ve ödenmemiş 153.452 186.000.-liralık vergi borçlarının tahsili amacıyla iç tedarik bölge saymanlık müdürlüğü ve Üniversitesinden olan alacaklarına haciz uygulandığının anlaşıldığı, 1580 s. Kanunun 19/7. maddesinde, belediyelerin bir takım mallarına haciz uygulanamayacağı kuralı yer almakta ise de 6183 s. Yasanın 70. maddesinin 3986 s. Kanunla değişik 1. fıkrasında 233 s. Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Yasa Hükmünde Kararname hükümlerine tabi iktisadi devlet teşekkülleri, kamu iktisadi kuruluşları bunların müesseseleri bağlı ortaklıkları, iştirakleri ve mahalli idarelerin malları hariç olmak üzere devlet malları ile hususi kanunlarında haczi caiz olmadığı gösterilen malların haczedilemeyeceği hükme bağlandığından 7.5.1994 gününde yapılan bu değişiklikle mahalli idarelerin süresinde ödenmeyen 6183 s. Yasa kapsamındaki borçlarının bu idarelerin mallarının haczi suretiyle cebren takip ve tahsiline olanak sağlandığından ve ...; bir mahalli idare olduğundan dava konusu haciz işleminde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle reddederek haciz işlemim onayan Erzurum Vergi Mahkemesinin 12.3.1998 ve 1998/57 s. kararının; 1997 yılı Bütçe Kararnamesinin 18. maddesinde ... Genel Müdürlüğünün su ve atık su ücretlerinin kamu hizmetine tahsis edildiği ve haczedilemeyeceğinin belirtildiği, hacze konu olan gelirleri bir hizmet karşılığı alınan ücret olduğundan İcra İflas Yasasının 83. maddesi uyarınca ancak bir kısmının haczedilebileceği ileri sürülerek bozulması istenilmektedir.

Savunmanın Özeti: Kanuni dayanaktan yoksun temyiz isteminin reddi gerekeceği savunulmuştur.

Savcı Işın Esen'in Düşüncesi: Uyuşmazlık. ... Su ve Kanalizasyon Dairesi Müdürlüğünün vadesinde ödenmeyen vergi borçlarından dolayı ... Üniversitesi ve iç tedarik bölge saymanlık müdürlüğünden alacaklı bulunduğu su ve atık su ücretlerine haciz uygulanmasından kaynaklanmakta olup haciz işleminin iptali istemi ile açılan davanın reddine ait vergi mahkemesi kararının temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

1580 s. Belediye Kanunu'nun 19/7 maddesinde, belediye daire ve şubeleri, bahçeleri umuma ilişkin olan olmayan açık ve kapalı mahalleri emlak vergisinden müstesna olmak, belediye vergisi ve resimleri ile hidematı ammeye muhtas ve akar olmayan emsal ve eşyası üzerine haciz konulamayacağı belirtilmiş, aynı Yasanın 19. maddesinin 4/A bendinde de doğrudan doğruya yapılmak ve işletilmek şartıyla su, havagazı, elektrik,

tramvay tesisatı kurmak ve işletme görevinin belediyelerin hakkı olduğu, belediyelerin, bu işlerin tesis ve işletilmesi için müddeti kırk seneyi tecavüz etmemek ve şeraiti devletçe müttehas kaidelere muvafık olmak üzere imtiyaz da verebilecekleri kuralına yer verilmiştir.

Açıklanan madde hükmüne göre belediyelerin, su tesisatı kurmak işletmek ve isterlerse bu konuda başkalarına imtiyaz vermek kanunla kendilerine verilen bir haktır. Yasa koyucu bunu bir hak olarak nitelemesine rağmen ve su tesisatı kurmak ve işletmek, aynı zamanda belediyelerin belde halkına sunmak zorunda oldukları bir kamu hizmetidir.

Bu durumda, belediyelerin yasanın kendilerine yüklediği su tesisatı kurmak ve işletme görevini yerine getirirken su bedeli olarak tahsil ettikleri gelirleri kar amacı güderek elde ettikleri gelir gibi düşünmek mümkün olmayıp, su bedellerinin, hizmetten yararlanan kimselerin bunun maliyetine katlanmaları düşüncesinden kaynaklanması ve bunun yanı sıra hizmetin ihtiyaç duyduğu mali finansmanın karşılanması amacıyla tahsis edilen gelir olması sebebiyle bu bedellerin ayrıca kamu hizmetine tahsisi yönünde karar alınmasına gerek bulunmadığından kanunen yapılması zorunlu olan bir faaliyeti yürütmekle görevli olan belediyelerin, bu faaliyeti yürütürken ihtiyaç duydukları mali kaynaklardan yararlanmalarının kısıtlanması, vazifenin gereği gibi yerine getirilmesini engelleyeceğinden su bedelleri üzerine uygulanan haciz işleminin iptali gerekirken aksine verilen vergi mahkemesi kararında isabet görülmemiştir.

Açıklanan sebeple temyiz isteminin kabulü ile temyiz konusu kararın bozulması gerekeceği düşünülmektedir.

Tetkik Hakimi Münevver Demir''in Düşüncesi: İleri sürülen iddialar usule ve hukuka uygun vergi mahkemesi kararının bozulmasını gerektirecek nitelikte bulunmadığından temyiz isteminin reddi gerekeceği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

2575 s. Danıştay Kanununa 3619 s. Kanunla eklenen ek 1. madde gereğince hüküm veren Danıştay Dokuzuncu ve Üçüncü Dairelerince oluşturulan müşterek kurulca işin gereği görüldü:

Temyiz edilen Erzurum Vergi Mahkemesinin 12.3.1998 gün ve 1998/57 s. kararında, 2577 sayılı b İdari Yargılama Usulü Yasasının 49. maddesinin 1. fıkrasında sayılan bozma nedenlerinden hiçbirisinin bulunmadığı anlaşıldığından temyiz isteminin reddine, anılan mahkeme kararının onanmasına 20.4.1999 gününde oybirliği ile karar verildi.

Kaynak: DKD. Sayı 102 s : 548

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvari Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA